

EURÓPSKA KOMISIA

Brusel, 6.1.2016
C(2015) 9455 final

Vec: Štátna pomoc SA.42133 (2015/N) – Slovenská republika
Schéma štátnej pomoci na ochranu životného prostredia v oblasti znižovania znečisťovania ovzdušia a zlepšenia jeho kvality pre programové obdobie 2014 – 2020

Vážená pani
vážený pán,

1. POSTUP

- (1) Podľa článku 108 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEU“) Slovenská republika notifikovala opatrenie na financovanie projektov ochrany životného prostredia zameraných na zníženie znečistenia ovzdušia a zlepšenie kvality ovzdušia v Košickom regióne. Žiadosť bola predložená elektronicky dňa 11. júna 2015. Doplňujúce informácie boli predložené dňa 14. augusta 2015 a 6. novembra 2015.
- (2) Listom zo dňa 2. decembra 2015 sa Slovenská republika vzdala práva podľa článku 342 ZFEU a článku 3 Nariadenia (ES) 1/1958¹ a súhlasila s prijatím a oznámením tohto rozhodnutia v anglickom jazyku.

2. POPIS OPATRENIA

2.1 Pozadie a ciele schémy

- (3) Notifikované opatrenie navrhuje podporu projektov prispievajúcich k zníženiu znečistenia ovzdušia. Cieľom opatrenia je umožniť prevádzkovateľom stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia ísť nad rámec noriem Únie alebo zvýšiť úroveň ochrany

Miroslav LAJČÁK
minister zahraničných vecí
Ministerstvo zahraničných vecí
Hlboká cesta 2
SK-833 36 Bratislava
SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Commission européenne, B-1049 Bruxelles – Belgique
Europese Commissie, B-1049 Brussel – België
Telefón: 00-32-(0)2-299.11.11.

¹ Nariadenie č.1 o používaní jazykov v Európskom hospodárskom spoločenstve (Ú. v. 17, 6.10.1958, s. 385)

životného prostredia v prípade absencie noriem Únie prostredníctvom podpory investičných projektov zameraných na zlepšovanie kvality ovzdušia nad rámec noriem EÚ v súlade s bodom 18 písm. a) Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020² (ďalej len Usmernenie).

- (4) Slovenské orgány uvádzajú, že podpora bude viazaná na opatrenia, ktorých koncovým výsledkom bude zníženie emisií znečisťujúcich látok z daného zdroja nad rámec noriem Únie. Predovšetkým majú tieto opatrenia znižovať emisie tuhých znečisťujúcich látok (PM₁₀, vrátane PM_{2.5}). Koncentrácia týchto látok v ovzduší je najvýznamnejším problémom kvality ovzdušia na Slovensku. Ďalšie opatrenia sú navrhnuté na zníženie emisií ďalších znečisťujúcich látok do ovzdušia, ktoré sú vnútroštátne monitorované v súlade s požiadavkami Smernice o národných emisných stropoch³ a jej pripravovanou revíziou.

2.2 Potreba štátneho zásahu

- (5) Pre účely notifikovaného opatrenia bola vykonaná a Komisii ako súčasť oznámenia na ilustráciu aktuálnej situácie v Košickom regióne predložená osobitná analýza⁵. Košický región, ktorý je zasiahnutý významne zhoršenou kvalitou ovzdušia, má 365 706 obyvateľov a rozlohu 951,72 km². Košický región predstavuje z hľadiska kvality ovzdušia najzávažnejšie znečistenú oblasť na Slovensku. Obyvateľ Košického regiónu je vystavený 8-násobne vyššiemu množstvu emisií tuhých znečisťujúcich látok, viac ako 4-násobne vyššiemu množstvu emisií NO_x a takmer dvojnásobnému množstvu emisií SO₂ než je celoslovenský priemer. Produkované emisie sa prejavujú na výrazne zhoršenej emisnej situácii s hraničnými hodnotami koncentrácií znečisťujúcich látok, ktoré často a významne prekračujú hodnoty uvedené v príslušnej legislatíve.
- (6) V Košickom regióne je niekoľko zdrojov emisií; priemyselné stacionárne zdroje znečisťovania veľmi významne prispievajú k celkovej produkcii emisií v regióne. Hraničné hodnoty koncentrácií znečisťujúcich látok sú prekračované napriek tomu, že prevádzkovatelia zdrojov znečisťovania v danom regióne dodržiavajú emisné limity, ktoré im ukladá príslušná legislatíva.
- (7) Kvalitu ovzdušia v regióne preto možno zlepšiť len zvýšením úrovne ochrany ovzdušia nad rámec požadovaný príslušnou legislatívou. Na tento účel je potrebné dostatočne motivovať prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania, aby zavádzali účinné opatrenia na dosiahnutie vyššej úrovne ochrany, než je úroveň požadovaná príslušnými normami. Takto realizované opatrenia znížia celkové množstvo produkovaných emisií znečisťujúcich látok. Strategické dokumenty, ako aj regionálne nástroje zamerané na riadenie kvality ovzdušia navrhujú dodatočné opatrenia, ktoré by mali viesť k zníženiu znečistenia ovzdušia. Realizácia opatrení nad rámec povinností prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania vo veľkej miere závisí od vôle a finančnej situácie

² Ú. v. C 200, 28.6.2014, s.1.

³ Ú. v. L309, 27.11.2001, s.22.

⁴ Smernica o národných emisných stropoch 2001/81/ES (NECD) sa práve reviduje v rámci Clean Air Policy Package (Baliček kvality ovzdušia). Návrh zrušuje a nahrádza doterajší režim Únie o ročnom obmedzení národných emisií znečisťujúcich látok ovzdušia podľa Smernice 2001/81/ES. Tým zabezpečuje, že národné emisné stropy (NEC) stanovené v súčasnej smernici 2001/81/ES od roku 2010 pre ďalšie roky pre SO₂, NO_x, NMVOC (nemetánové prchavé organické látky) a NH₃ budú platiť do roku 2020 a stanovuje nové národné záväzky na znižovanie emisií („záväzky na znižovanie“) platné od roku 2020 a 2030 pre SO₂, NO_x, NMVOC, NH₃, jemné tuhé častice (PM_{2.5}) a metán (CH₄).

⁵ Analýza stavu kvality ovzdušia v Košickom regióne za účelom návrhu opatrení vedúcich k zlepšeniu kvality ovzdušia, Bratislava, júl 2014

prevádzkovateľov týchto zdrojov znečisťovania, ktorí dodržiavajú všetky podmienky im uložené platnou legislatívou. Bez ďalšej podpory a motivácie vykonať ďalšie kroky nemožno očakávať žiadny významný účinok.

- (8) Predchádzajúca forma a predchádzajúce podmienky podpory z fondov EÚ neposkytli prevádzkovateľom dost' adekvátny stimul a neboli dostatočne využité.
- (9) Je veľmi pravdepodobné, že počas niekoľkých nasledujúcich rokov sa kvalita ovzdušia v Košickom regióne významne nezlepší bez zvýšenej podpory jednotlivých prevádzkovateľov zdrojov znečisťovania ovzdušia, ktorá by ich motivovala k realizácii dodatočných opatrení na znižovanie emisií.

2.3 Schéma

- (10) Schéma sa zameriava na podniky v Košickom regióne, keďže tento región je z hľadiska znečistenia ovzdušia dlhodobo jedným z najviac zasiahnutých regiónov na Slovensku. Cieľová oblasť bola určená na základe výsledkov štúdie realizovanej pri príprave Operačného programu Kvalita životného prostredia⁶.
- (11) Projekty financované v rámci schémy budú vyberané v súťažnom ponukovom konaní na účely podpory tých projektov, ktoré zabezpečia najväčší príspevok k dosahovaniu cieľov v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia⁷. Realizácia týchto projektov zlepší emisnú situáciu v cieľovej oblasti.
- (12) Slovenské orgány v rámci schémy zamýšľajú poskytnúť pomoc vo forme grantov pre projekty, ktoré spadajú pod kategóriu štátnej pomoci „Pomoc umožňujúca prekročiť rámec noriem Únie alebo zvyšujúca úroveň ochrany životného prostredia v prípade absencie noriem Únie (kapitola 1.2, bod 18 písm. a) Usmernenia)“. Takéto projekty predstavujú oprávnené činnosti v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia, špecifického cieľa 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality, t.j.
 - A1. Technologické a technické opatrenia na redukcii emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia realizované na zdrojoch znečisťovania ovzdušia, najmä za účelom plnenia požiadaviek smernice o národných emisných stropoch⁸ a/alebo smernice o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe⁹, inštalovanie a modernizácia technológií na znižovanie emisií znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia, najmä odľučovacích zariadení a iných koncových technológií (napr. tkaninové filtre, elektrostatické odľučovače a pod.);
 - A2. Opatrenia týkajúce sa zmien technologických postupov za účelom zníženia emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia.

⁶ Pozri poznámku pod čiarou 4.

⁷ Vykonávacie rozhodnutie Komisie z 28.10.2014 č. CCI 2014SK16M1OP002 Operačný program Kvalita životného prostredia na obdobie 2014 – 2020 (OP KŽP).

⁸ Ú. v. L309, 27.11.2001, s.22.

⁹ Ú. v. L 152, 11.6.2008, s.1.

- (13) V súlade s čl. 2 ods. 2 písm. b) nariadenia o Kohéznom fonde¹⁰ na podporu v rámci tejto schémy nie sú oprávnené investície na dosiahnutie zníženia emisií skleníkových plynov v súvislosti s činnosťami uvedenými v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES¹¹ z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Spoločenstve, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES. Preto pokiaľ ide o opatrenia uvedené v bode A.2, za neoprávnené budú považované projekty zamerané na zmeny technologických postupov týkajúce sa činností uvedených v prílohe I k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, v rámci ktorých nie je možné z technologického hľadiska oddeliť výdavky na znižovanie emisií znečisťujúcich látok od výdavkov na znižovanie emisií skleníkových plynov.
- (14) V rámci schémy budú oprávnenými výdavkami len výdavky vynaložené na dosiahnutie úrovni emisií presahujúcich rámec záväzných noriem. Ak sa tieto dodatočné investičné výdavky nedajú priamo identifikovať v rámci investície (napr. doplnkový komponent už existujúceho zariadenia), prijímateľ musí určiť kontrafaktuálny scenár, ktorý Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky¹² („poskytovateľ“, teda poskytujúci orgán) overí v konaní o žiadosti.
- (15) Riadiaci orgán zodpovedá za uplatnenie zásad transparentnosti, rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie a horizontálnych princípov v zmysle čl. 7 a 8 Nariadenia (EÚ) č. 1303/2013.

2.4 Predpokladané výsledky schémy

- (16) Podpora pre projekty v rámci tejto schémy vyústi do investícií do inštalácie technológií na priemyselných zdrojoch znečisťovania ovzdušia v priemyselne rozvinutom regióne, kde emisie z veľkých zdrojov ďalej zodpovedajú za veľký podiel miestneho znečistenia, čo má nepriaznivé účinky na zdravotný stav obyvateľov.
- (17) Predpokladá sa, že realizácia týchto opatrení významne zníži emisie znečisťujúcich látok do ovzdušia, najmä tuhé znečisťujúce látky (PM), ktorých vysoké koncentrácie (PM₁₀ a PM_{2.5}) predstavujú najväčší problém kvality ovzdušia na Slovensku.
- (18) Konkrétnejšie, slovenské orgány odhadujú dosiahnutie zníženia celkového množstva emisií PM o cca 2000 ton ročne, čo je takmer tretina celových emisií PM generovaných na Slovensku veľkými a strednými zdrojmi znečisťovania.
- (19) Čo sa týka zníženia ostatných vybraných znečisťujúcich látok (SO₂, NO_x), treba spomenúť, že takéto zníženie sa predpokladá ako vedľajší účinok opatrenia. Presné množstvá znížených emisií je preto ťažké odhadnúť, keďže produkcia týchto znečisťujúcich látok hlavne súvisí s výrobnými technológiami alebo spaľovacími zariadeniami (najmä SO₂ a NO_x), kde je podpora dosť obmedzená, napr. z dôvodu vedľajšieho účinku obmedzení emisií skleníkových plynov (pozri bod 13. vyššie). Odhadované zníženie je asi 600 – 700 ton ročne.

¹⁰ Ú. v. L 347, 20.12.2013 s.281.

¹¹ Ú. v. L 275, 25.10.2003, s.32.

¹² Porovnaj www.minzp.sk, www.opzp.sk

(20) Tabuľka nižšie uvádza odhady¹³ slovenských orgánov:

Ukazovateľ projektu	Jednotka	Hodnota predpokladaná podľa tejto schémy
Zníženie emisií PM ₁₀ ¹⁴	ton za rok	1600
Zníženie emisií PM _{2,5} ¹⁵	ton za rok	920
Zníženie emisií SO ₂	ton za rok	300
Zníženie emisií NO _x	ton za rok	400

2.5 Povaha podporených investícií, platné normy

- (21) V rámci schémy sa pomoc poskytne na investície, ktoré umožnia prijímateľom nad rámec platných noriem Únie zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia vyplývajúcu z ich činností, bez ohľadu na existenciu záväzných národných noriem, ktoré sú prísnejšie než normy Únie, alebo investície umožňujúce prijímateľom zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia vyplývajúcu z ich činností v prípade absencie noriem Únie¹⁶.
- (22) S odkazom na definíciu noriem Únie v Usmernení a ďalej na povahu oprávnených činností v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia, ktoré sú zamerané na zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality (zníženie emisií tuhých znečisťujúcich látok, najmä PM₁₀, vrátane PM_{2,5}, ako aj zníženie emisií ďalších znečisťujúcich látok), ktoré budú v rámci schémy podporené, hlavnými normami Únie je smernica 2010/75/EÚ¹⁷ a rozhodnutia, ktoré stanovujú závery o najlepších dostupných technikách (BAT) prijaté na základe tejto smernice¹⁸.
- (23) Slovenské orgány potvrdili, že realizáciou projektov podporených v rámci schémy prijímateľ dosiahne zníženie úrovne emisií zo svojho stacionárneho zdroja znečisťovania ovzdušia v cieľovej oblasti nad rámec povinných emisných limitov podľa smernice 2010/75/EÚ a nad rámec emisných limitov definovaných v rozhodnutiach o záveroch týkajúcich sa BAT, pokiaľ boli pre daný sektor vydané.

¹³ Slovenské orgány uvádzajú, že vzhľadom na dopytovo - orientovaný charakter výzvy v rámci OP KŽP, ako aj vzhľadom na charakter potenciálnych prijímateľov (prevádzkovatelia priemyselných zdrojov znečisťovania ovzdušia najmä zo súkromného sektora), uvedené údaje sú len odhadované.

¹⁴ Zníženie emisií PM₁₀ sa vypočíta ako pomerná časť celkových emisií tuhých znečisťujúcich látok (2000 ton za rok). Skutočná časť emisií PM₁₀ sa určí podľa typu zdroja znečisťovania, typu priemyslu, ktorý tieto emisie produkuje a typu použitej filtračnej technológie.

¹⁵ Emisie PM_{2,5} sa zahrnú do množstva emisií PM₁₀ a ich množstvo sa vypočíta z celkového množstva emisií tuhých znečisťujúcich látok s použitím indexu podľa odbornej metodiky. Množstvá PM₁₀ a PM_{2,5} sa nekombinujú ani nekumulujú, t.j. nie je tu žiadne riziko duplicity.

¹⁶ Podľa Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (2014/C 200/01), „norma Únie“ je

- záväzná norma Únie, ktorá stanovuje požadované úrovne ochrany životného prostredia, ktoré majú jednotlivé podniky dosiahnuť (následne, normy alebo ciele stanovené na úrovni Únie, ktoré sú záväzné pre členské štáty, nie však pre jednotlivé podniky, sa preto nepovažujú za normy Únie), alebo
- povinnosť podľa smernice 2010/75/EÚ využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) a zabezpečiť, aby úrovne emisií znečisťujúcich látok neboli vyššie, ako v prípade úrovne emisií pri uplatňovaní najlepších dostupných techník. V prípadoch, keď úrovne emisií spojené s najlepšimi dostupnými technikami boli vymedzené vo vykonávacích aktoch prijatých v súlade so smernicou 2010/75/EÚ, sa tieto úrovne budú uplatňovať na účely týchto usmerení; ak budú tieto úrovne vyjadrené ako rozsah, uplatní sa limit, kde došlo k prvému dosiahnutiu najlepších dostupných techník.

¹⁷ Ú. v. L 334, 17.12.2010 s.17.

¹⁸ V prípade zdrojov znečisťovania ovzdušia, na ktoré sa vzťahuje smernica 2010/75/EÚ, normou Únie je úroveň emisií súvisiaca s najlepšimi dostupnými technikami (BAT), definovaná vo vykonávacích rozhodnutiach podľa smernice 2010/75/EÚ (vykonávacie rozhodnutia Komisie, ktorými sa podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách stanovujú závery o najlepších dostupných technikách pre dané priemyselné odvetvie (činnosť)). Inými slovami, v prípade, že boli prijaté závery o najlepších dostupných technikách, tieto definujú normu Únie. V prípade, že sa normy Únie neuplatňujú, uplatnia sa národné emisné limity.

- (24) Slovenské orgány potvrdili, že prijímatelia spĺňajú aktuálne platné normy EÚ a na žiadne náklady potrebné na splnenie takýchto noriem nebude poskytnutá žiadna pomoc.

2.6 Monitorovanie a dosahovanie prísnejších noriem

- (25) Čo sa týka dosiahnutia prísnejších noriem, dosiahnutie emisných úrovní nad rámec noriem Únie bude monitorované a kontrolované po realizácii projektov a v súlade s vyhláškou MŽP SR č. 411/2012 Z. z. monitorovaní emisií zo stacionárnych zdrojov znečisťovania ovzdušia a kvality ovzdušia v ich okolí.
- (26) Prijímatelia budú povinní preukázať oprávnené meranie v súlade s vyhláškou 411/2012 v záverečných a následných monitorovacích správach, ktorými preukážu dosiahnutie prísnejších úrovní emisií nad rámec príslušných noriem.

2.7 Vykonávateľ/prijímatelia

- (27) Vykonávateľom schémy je Slovenská agentúra životného prostredia, ktorá v súlade s implementačnou štruktúrou OP KŽP pôsobí ako sprostredkovateľský orgán¹⁹.
- (28) V rámci tejto schémy sú na prijatie pomoci oprávnené podniky prevádzkujúce zdroj znečisťovania ovzdušia v Košickom regióne. Oficiálny Národný emisný informačný systém (NEIS) na Slovensku, ktorý prevádzkuje Slovenský hydrometeorologický ústav, registruje v dotknutom regióne – Košickom regióne – 33 veľkých a 380 stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia²⁰.
- (29) Odhadovaný počet prijímateľov bude medzi 11 a 50.
- (30) Podniky v ťažkostiach podľa Usmernenia o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu nefinančných podnikov v ťažkostiach²¹ nie sú oprávnené získať pomoc v rámci schémy.
- (31) V rámci tejto schémy nie je možné poskytnúť pomoc podniku, voči ktorému je nárokované vrátenie pomoci na základe predchádzajúceho rozhodnutia Komisie, v ktorom bola táto pomoc označená za neoprávnenú a nezlučiteľnú s vnútorným trhom.

2.8 Financovanie: rozpočet, intenzita a trvanie pomoci

- (32) Priemerná ročná suma plánovaného rozpočtu je 15 750 000,- EUR a celková suma je 94 500 000,- EUR.
- (33) Rozpočet schémy sa vzťahuje na obdobie 2015 – 2020. Posledný dátum, do ktorého je možné pomoc poskytnúť, je 31. december 2020.
- (34) Maximálna intenzita pomoci pre projekty podľa tejto schémy je **90%** oprávnených výdavkov podľa definície nižšie.

¹⁹ Slovenská agentúra životného prostredia: www.sazp.sk

²⁰ Slovenské orgány predložili zoznam potenciálnych prijímateľov na základe dostupných údajov NEIS za rok 2013.

²¹ Ú. v. C 249, 31.7.2014, s.1

- (35) Pomoc podľa tejto schémy sa poskytuje formou grantu, a to systémom predfinancovania, alebo systémom refundácie alebo kombináciou týchto dvoch systémov na základe predložených účtovných dokladov v súlade so Systémom finančného riadenia a príslušnou výzvou na predkladanie žiadostí o grant. Grant sa neposkytuje formou zálohy.
- (36) Schéma bude spolufinancovaná z Kohézneho fondu.

2.9 Oprávnené výdavky

- (37) V rámci tejto schémy nebude podporený projekt, ktorého celkové oprávnené výdavky presiahnu 50 miliónov EUR.
- (38) Oprávnené výdavky pre pomoc v rámci životného prostredia sú určené ako dodatočné investičné náklady do hmotných a/alebo nehmotných aktív, ktoré priamo súvisia s dosiahnutím spoločného cieľa, t.j. ktoré umožňujú ísť nad rámec platných noriem Únie alebo zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia v prípade absencie noriem Únie.
- (39) Slovenské orgány poskytli podrobnú metodiku výpočtu pre schému pomoci, s odkazom na kontrafaktuálnu situáciu, ktorá sa použije pre všetky jednotlivé granty pomoci na základe notifikovanej schémy, ako je uvedené nižšie.
- (40) Podľa časti *H.3 Osobitné ustanovenia k stanoveniu dodatočných investičných výdavkov* schémy sa oprávnené náklady určia takto:
- a. ak sa výdavky na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu dajú identifikovať v celkových investičných výdavkoch ako samostatná investícia, napríklad preto, že ekologickým prvkom je ľahko zistiteľný „doplňkový komponent“ už existujúceho zariadenia, oprávnené výdavky predstavujú výdavky na samostatnú investíciu;
 - b. vo všetkých ostatných prípadoch oprávnené výdavky predstavujú dodatočné investičné výdavky, ktoré sa stanovujú porovnaním podporovanej investície s kontrafaktuálnym scenárom bez poskytnutia štátnej pomoci. V zásade sa možno odvolať na výdavky na technicky porovnateľnú investíciu, ktorá by sa vierohodne realizovala aj bez pomoci a ktorá by nedosiahla cieľ spoločného záujmu alebo ktorá by tento cieľ dosiahla len v menšej miere. Technicky porovnateľná (referenčná) investícia je investícia s rovnakou výrobnou kapacitou a všetkými ďalšími technickými vlastnosťami (okrem vlastností, ktoré priamo súvisia s dodatočnými investíciami na plánovaný cieľ). Referenčná investícia musí byť z podnikateľského hľadiska vierohodnou alternatívou posudzovanej investície.
- (41) Podľa schémy platí pre výpočet oprávnených výdavkov nasledujúci postup:
- 1) Určí sa výška investičných výdavkov na zariadenie (IN1), ktoré umožňuje plniť normy Únie, teda limity určené normami Únie v oblasti ochrany ovzdušia. Takto stanovená výška investičných výdavkov sa deklaruje aktuálnymi cenovými ponukami výrobcov príslušného zariadenia, prípadne rozpočtom potvrdeným autorizovanou osobou v zmysle príslušnej výzvy.
 - 2) Určí sa výška investičných výdavkov na zariadenie (IN2), ktoré je predmetom projektu, a teda umožňuje plniť emisné limity prísnejšie ako emisné limity určené normami Únie v oblasti ochrany ovzdušia. Takto stanovená výška investičných výdavkov sa deklaruje aktuálnymi cenovými ponukami výrobcov príslušného

zariadenia, prípadne rozpočtom potvrdeným autorizovanou osobou v zmysle príslušnej výzvy.

- (42) Výpočet oprávnených výdavkov (OV) žiadateľ vykoná podľa nasledovného vzorca:

$$OV = (IN2 - IN1) - \text{neoprávnené výdavky}.$$

2.9.1 Referenčná investícia kontrafaktuálnej situácie

- (43) Podľa opatrenia na výpočet oprávnených výdavkov pre investičný projekt podporený schémou musia žiadatelia špecifikovať kontrafaktuálnu situáciu. S odkazom na Usmernenie toto opatrenie predpokladá, že výpočet oprávnených výdavkov na základe kontrafaktuálneho scenára sa vyžaduje pre tie projekty, u ktorých výdavky na dosiahnutie cieľa spoločného záujmu nemožno v celkových investičných výdavkoch identifikovať. Referenčná investícia je porovnateľná investícia, ktorá by sa realizovala bez pomoci a ktorá by dosiahla minimálny limit noriem Únie. Kontrafaktuálne situácie budú definované v zmysle ustanovení prílohy II usmernenia.
- (44) Čo sa týka pomoci pre prekročenie noriem Únie, dodatočné investičné výdavky sú výdavky dodatočnej investície potrebnej na prekročenie úrovne ochrany životného prostredia požadovanej normami Únie. To znamená, že náklady investície potrebnej na dosiahnutie minimálnej úrovne ochrany požadovanej normami Únie nie sú oprávnené. V prípade absencie noriem Únie/národných noriem dodatočné investičné výdavky pozostávajú z investičných výdavkov potrebných na dosiahnutie vyššej úrovne ochrany životného prostredia, než je úroveň, ktorú by daný podnik dosiahol bez akejkoľvek environmentálnej pomoci.
- (45) Podrobné informácie o nastavení kontrafaktuálnych situácií je uvedené v „Metodike na vypracovanie porovnávacej analýzy pre žiadateľov o finančný príspevok v rámci schémy v zmysle Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (2014/C 200/01)“, ktorá bude priložená k príslušnej výzve na prekladanie návrhov.
- (46) Slovenské orgány uviedli tri reprezentatívne scenáre (P1, P2 a P3), kde boli výpočty oprávnených výdavkov vypočítané na základe vyššie uvedených princípov. Projekty majú za cieľ ďalej znížiť emisie tuhých znečisťujúcich látok nad rámec aktuálnych limitov. Projekty P1 a P2 sa týkajú inštalácie nových doplnkových komponentov na účely zvýšenia ochrany ovzdušia nad rámec aktuálnych/uplatniteľných limitov. Investícia je identifikovateľná ako samostatná investícia a predstavuje oprávnené výdavky projektu. V tomto prípade neexistuje žiadny kontrafaktuálny scenár (t.j. referenčná investícia sa rovná 0 EUR). V scenári P3 boli oprávnené výdavky vypočítané ako dodatočné investičné náklady, v porovnaní so situáciou bez poskytnutia štátnej pomoci (kontrafaktuálny scenár). Referenčná investícia (IN1) predstavuje 230 000 EUR a zahŕňa kapitálové náklady na technicky porovnateľnú investíciu, ktorá by bola realizovaná bez štátnej pomoci. Referenčná investícia predstavuje kapitálové výdavky, čo zahŕňa úpravu (upgrade) existujúcej technológie, modernizáciu periférneho/nevýrobného zariadenia a modernizáciu technologickej časti existujúceho filtračného zariadenia, tak, aby bol dodržaný emisný limit BAT, ktorý už bol prijatý, ale ešte nenadobudol účinnosť. Oprávnené náklady sú priamo spojené s dosiahnutím environmentálnych cieľov nad rámec platných noriem. Investičné náklady spojené s dosiahnutím existujúcich

štandardov (emisný limit BAT, ktorý už bol prijatý, ale ešte nenadobudol účinnosť) sú odpočítané z celkových nákladov ako referenčná investícia.

2.10 Súťažné ponukové konanie

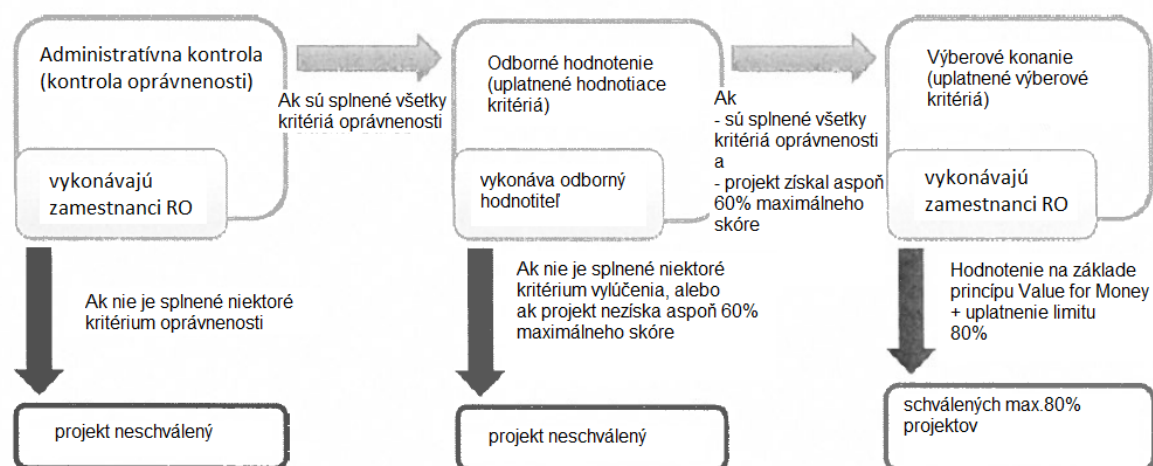
- (47) Riadiaci orgán (RO) pre Operačný program Kvalita životného prostredia (OP KŽP) zamýšľa dať jednu výzvu na predkladanie návrhov v rámci schémy, aby plne uplatnil súťažné ponukové konanie.

2.10.1 Popis súťažného ponukového a výberového konania

- (48) Slovenské orgány uvádzajú, že výberové a schvaľovacie konanie projektov, ktoré majú byť financované v rámci schémy, bude v súlade s legislatívou a príslušnými riadiacimi dokumentmi upravujúcimi riadenie EŠIF²² na národnej úrovni²³.
- (49) Podľa slovenských orgánov, výberové a schvaľovacie konanie projektov²⁴, ktoré majú byť financované v rámci schémy, v súlade s pravidlami stanovenými na národnej úrovni²⁵ pozostáva z 3 fáz:

- (1) Administratívna kontrola (kontrola oprávnenosti)
- (2) Odborné hodnotenie (uplatnené hodnotiace kritériá)
- (3) Výberové konanie (uplatnené výberové kritériá)

Tabuľka 1: Prehľad výberového a schvaľovacieho konania projektov

- (50) Slovenské orgány poskytli podrobné informácie o vyššie uvedenom schvaľovacom a výberovom konaní.

²² Nariadenia pre európske štrukturálne a investičné fondy pre obdobie rokov 2014 - 2020

²³ t.j. Zákon č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Systém riadenia Európskych štrukturálnych a investičných fondov vydaný Centrálnym koordinačným orgánom (Úrad vlády SR)

²⁴ V procese prípravy hodnotiacich a výberových kritérií sa tiež brali do úvahy usmerňujúce zásady výberu projektov v rámci OP KŽP, ktoré sú ďalej popísané v odpovedi na odsek 2.1.

²⁵ Pravidlá sú stanovené v dokumente „Systém riadenia Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020“, ktorý je záväzný pre všetky riadiace orgány v Slovenskej republike.

- (51) Podľa tohto konania projekty, ktoré spĺňajú kritériá oprávnenosti, ďalej podliehajú hodnoteniu podľa hodnotiacich kritérií. Tabuľka 2 obsahuje prehľad hodnotiacich kritérií a ich váhu (t.j. percento z celkového počtu bodov, ktoré možno projektu prideliť).

Tabuľka 2: Hodnotiace kritériá

Hodnotenú oblasť	Hodnotiace kritériá	Hodnotenie/ bodová škála	Maximum bodov	% celkového počtu bodov
1. Príspevok projektu k cieľom a výsledkom operačného programu a prioritnej osi	1.1 Príspevok projektu k príslušnému špecifickému cieľu operačného programu ²⁶	5;10;15	15	30%
	1.3 Relevancia projektu k RIÚS/SURM/NUS ²⁷	0;4	4	8%
	Celkom		19	38%
2. Spôsob realizácie projektu	2.1 Vhodnosť a prepojenosť navrhovaných aktivít projektu vo vzťahu k východiskovej situácii a k stanoveným cieľom a výsledkom projektu	0;3;6	6	12%
	2.2 Reálnosť aktivít projektu vo vzťahu k navrhovanému časovému harmonogramu projektu	0;2;3	3	6%
	2.3 Vhodnosť a uskutočniteľnosť aktivít projektu z hľadiska navrhovaných postupov	0;3;6	6	12%
	Spolu		15	30%
3. Administratívna a prevádzková kapacita žiadateľa	3.1 Kapacita žiadateľa na riadenie projektu	0;1;3	3	6%
	3.2 Kapacita žiadateľa na realizáciu projektu	0;4	4	8%
	3.3 Prevádzková kapacita žiadateľa	0;3	3	6%
	Spolu		10	20%
4. Finančná a ekonomická stránka projektu	4.3 Finančná charakteristika žiadateľa	0;3;6	6	12%
	Spolu		6	12%
Spolu za všetky hodnotené oblasti			50	100%

- (52) Podľa slovenských orgánov je najdôležitejším kritériom kritérium 1.1 Príspevok projektu k príslušnému špecifickému cieľu operačného programu, ktoré má 30% význam z celkového počtu bodov (50 bodov). Toto kritérium umožňuje kategorizovať príspevok projektu k príslušnému cieľu OP nestranným a kvantifikovaným spôsobom prostredníctvom uplatnenia princípu Value for Money. Projekty s vyššou úrovňou príspevku dosahujú vyššie bodové hodnotenie.

²⁶ Value for Money sa hodnotí v rámci tohto hodnotiaceho kritéria.

²⁷ Regionálna integrovaná územná stratégia (RIÚS), Stratégia udržateľného rozvoja miest (SURM), Nízkouhlíková stratégia (NUS)

Tento preklad rozhodnutia slúži len na informatívne účely.

(53) Hodnota „Value for Money“ sa vypočíta ako *pomer celkových oprávnených výdavkov (t.j. výdavkov po odpočítaní prípadnej referenčnej investície) na hlavné aktivity projektu²⁸ (bez DPH) k stanovenej výške zníženia produkcie tuhých znečisťujúcich látok (PM) a produkcii emisií vybraných znečisťujúcich látok.*

(54) *Stanovená výška zníženia tuhých znečisťujúcich látok (PM) a produkcii emisií vybraných znečisťujúcich látok („X“) za rok sa vypočíta ako súčet množstiev emisií jednotlivých znečisťujúcich látok ovzdušia, u ktorých sa predpokladá zníženie ich produkcie realizáciou projektu, vynásobené koeficientom stanoveným pre každú zvolenú znečisťujúcu látku jednotlivo, takto:*

$$X = 1 \times \text{PM}_{10} + 0,8 \times \text{NO}_x + 0,8 \times \text{NH}_3 + 0,6 \times \text{VOC} + 0,6 \times \text{SO}_2$$

(55) Hodnota „Value for Money“ sa vyjadrí v eurách k zníženiu produkcie 1 tony emisií tuhých znečisťujúcich látok (PM) a vybraných znečisťujúcich látok za rok.

(56) Na základe hodnoty „Value for Money“ bude projekt spadať do jednej z troch kategórií:

- Nízka miera príspevku,
- Stredná miera príspevku,
- Vysoká miera príspevku.

(57) Nasledujúca tabuľka obsahuje body, ktoré môže projekt dostať za kritérium Value for Money v rámci notifikovanej schémy:

Tabuľka 3: Kritérium 1.12 Príspevok projektu k príslušnému špecifickému cieľu operačného programu (Value for Money)

Počet bodov	Miera príspevku projektu	Výška príspevku v EUR na zníženie emisií o jednu tonu
5	Nízka miera príspevku ²⁹	> 180 000
10	Stredná miera príspevku	90 000 – 180 000
15	Vysoká miera príspevku	< 90 000

(58) Toto kritérium umožňuje, aby projekty, ktoré riešia environmentálne ciele s využitím najnižšej sumy štátnej pomoci alebo štátnu pomoc využívajú najefektívnejšie, boli uprednostnené.

(59) Aspekty týkajúce sa produkcie emisií sa hodnotia aj v rámci hodnotiaceho kritéria 2.1 *Vhodnosť a prepojenosť navrhovaných aktivít projektu vo vzťahu k východiskovej situácii a k stanoveným cieľom a výsledkom projektu*, pričom sa berie do úvahy predpokladané zníženie produkcie emisií (vypočítané ako rozdiel medzi situáciou po realizácii projektu a pred ňou). To znamená, že na rozdiel od kritéria 1.1, príspevok projektu k zníženiu produkcie produkcie tuhých znečisťujúcich látok (PM) a vybraných znečisťujúcich látok

²⁸ t.j. výpočet neobsahuje výdavky na podporné aktivity projektu (projektový manažment, informačné a komunikačné aktivity).

²⁹ Projekt s nulovým príspevkom k špecifickému cieľu operačného programu sa v procese odborného hodnotenia nepredpokladá (2. fáza), pretože tento projekt by neprešiel administratívnou kontrolou (kontrolou oprávnenosti).

Tento preklad rozhodnutia slúži len na informatívne účely.

sa nehodnotí vzhľadom na sumu oprávnených výdavkov. Podiel tohto hodnotiaceho kritéria na celkovom bodovom hodnotení je 12%.

- (60) Projekt, ktorý nezabezpečí dosiahnutie zníženia emisií na minimálnu požadovanú úroveň (< 20%, pozri tabuľku 4) sa v rámci tohto kritéria ohodnotí 0 bodmi.
- (61) Projekty sú odborné hodnotené aj hľadiska reálnosti splnenia deklarovaných hodnôt ukazovateľov stanovených žiadateľom. Tabuľka nižšie uvádza spôsob hodnotenia kritéria 2.1 pre projekty v rámci notifikovanej schémy.

Tabuľka 4: Hodnotiace kritérium 2.1 Vhodnosť a prepojenosť navrhovaných aktivít projektu vo vzťahu k východiskovej situácii a k stanoveným cieľom a výsledkom projektu

Počet bodov (a)	Príspevok projektu k riešeniu identifikovaných potrieb (problémov) cieľových skupín/území vyjadrený úrovňou zníženia emisií (b)	Cieľové hodnoty projektových ukazovateľov vyjadrujúce príspevok projektu k dosahovaniu príslušného špecifického cieľa OP sú stanovené reálne (c)	Cieľové hodnoty ostatných ukazovateľov sú stanovené reálne (d)	Poznámka (e)
0	< 20%	NIE	-	0 bodov sa udelí, ak pre projekt platí aspoň jedna z podmienok stanovených v stĺpcoch b) a c)
3	20% - 40%	ÁNO	NIE	3 body sa udelia, ak pre projekt platia všetky podmienky stanovené v stĺpcoch b), c) a d)
6	> 40%	ÁNO	ÁNO	6 bodov sa udelí, ak pre projekt platia všetky podmienky stanovené v stĺpcoch b), c) a d)

- (62) Slovenské orgány potvrdili, že odborné hodnotiace kritériá budú splnené, keď budú splnené všetky kritériá oprávnenosti a projekt získa aspoň 60% maximálneho počtu bodov, t.j. 30 z celkového počtu 50 bodov.
- (63) Len projekty, ktoré splnia odborné hodnotiace kritériá, budú predmetom výberového konania, čo je konečná (3.) fáza výberového a schvaľovacieho konania.

- (64) Vo výberovom procese (3. fáza) sa uplatnia výberové kritériá schválené Monitorovacím výborom pre OP KŽP na základe dokumentu „*Kritériá pre výber projektov pre Operačný program Kvalita životného prostredia*“.
- (65) Na základe uplatnenia výberových kritérií sa projekty zoradia a vytvorí sa zoznam projektov, ktoré by mohli byť podporené až do sumy disponibilnej alokácie na výzvu. Následne sa uplatní podmienka výberového konania a v rámci schémy sa podporí maximálne 80% projektov spĺňajúcich kritériá uplatnené v rámci výberového a schvaľovacieho procesu.
- (66) Nasledujúca tabuľka obsahuje výberové kritériá definované pre špecifický cieľ 1.4.1 OP KŽP, ktoré sa uplatňujú pre projekty v rámci notifikovanej schémy.

Tabuľka 5: Výberové kritériá a spôsob ich aplikovania

Výberové kritérium	Spôsob aplikovania výberového kritéria
1. výberové kritérium: Príslušnosť projektu k oblasti riadenia kvality ovzdušia	V prvom kroku sa projekty zoradia do skupín podľa príslušnosti miesta realizácie projektu k oblastiam riadenia kvality ovzdušia z hľadiska ich priority nasledovne: 1. projekty realizované v oblastiach riadenia kvality ovzdušia, 2. projekty realizované mimo oblastí riadenia kvality ovzdušia.
2. výberové kritérium: Celkový príspevok projektu k zníženiu produkcie emisií tuhých znečisťujúcich látok PM a vybraných znečisťujúcich látok vo vzťahu k celkovým oprávneným výdavkom projektu (princíp Value for Money v EUR/ton/rok). Uvedený príspevok sa posudzuje na základe deklarovaných cieľových hodnôt ukazovateľov: <u>Zníženie produkcie emisií PM₁₀,</u> <u>Zníženie produkcie emisií SO₂,</u> <u>Zníženie produkcie emisií NO_x,</u> <u>Zníženie produkcie emisií VOC,</u> <u>Zníženie produkcie emisií NH₃.</u>	V druhom kroku sú projekty v každej skupine zoradené podľa miery príspevku projektu k príslušnému špecifickému cieľu OP KŽP (princíp „Value for Money“), a to od projektu s najvyšším príspevkom po projekt s najnižším príspevkom. Projekt s najvyšším príspevkom znamená projekt, s najnižším príspevkom (v EUR) na zníženie 1 tony emisií PM a vybraných znečisťujúcich látok. Aplikáciou uvedených výberových kritérií sa určí poradie projektov, podľa ktorého sú projekty schvaľované až do výšky disponibilnej alokácie na výzvu. Projekty v prvej skupine (t.j. projekty realizované v oblasti riadenia kvality ovzdušia) sa schvaľujú ako prvé. Následne sa schvaľujú projekty z druhej skupiny.

- (67) Uplatnenie výberových kritérií zabezpečí, že budú zvolené také projekty, ktoré prispejú k dosiahnutiu environmentálnych cieľov najefektívnejším spôsobom.
- (68) V prípade, že zoradenie žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku, ktoré je výsledkom uplatnenia výberových kritérií, zahŕňa niekoľko žiadostí o poskytnutie nenávratného finančného príspevku s rovnakým umiestnením pri prahovej hodnote danej sumou alokácie na výzvu, uplatnia sa nasledujúce rozlišovacie výberové kritériá:

Rozlišovacie výberové kritérium	Spôsob aplikovania rozlišovacieho výberového kritéria
---------------------------------	---

1. rozlišovacie výberové kritérium – výsledný počet bodov dosiahnutý v odbornom hodnotení	Projekty, ktoré sa po aplikácii výberových kritérií umiestnili vo výslednom poradí na rovnakom mieste sa usporiadajú podľa toho, aký bol ich výsledný počet bodov dosiahnutý v odbornom hodnotení, a to tým spôsobom, že projekt, ktorý dosiahol viac bodov, sa umiestni na vyššom mieste v poradí (t.j. je uprednostnený).
2. rozlišovacie výberové kritérium – skoršie prijatie žiadosti o poskytnutie nenávratného finančného príspevku	V prípade, že sa ani aplikáciou 1. rozlišovacieho výberového kritéria nedosiahlo jednoznačné poradie projektov, medzi projektmi, ktoré stále dosahujú rovnaké miesto v poradí sa rozhodne tak, že na vyššie poradie sa zaradí projekt, ktorý má evidovaný skorší dátum a čas odoslania elektronickej verzie žiadosti o grant v monitorovacom systéme IT (ITMS 2014+).

- (69) Podľa slovenských orgánov je kľúčovým výberovým kritériom princíp Value for Money. Uplatnením tohto kritéria sa projekty zoradia na základe pomeru celkových oprávnených výdavkov projektu a príspevku k zníženiu emisií PM a ostatných vybraných znečisťujúcich látok. Následne sa vytvorí zoznam projektov, ktoré by mohli byť podporené až do sumy disponibilnej alokácie na výzvu. Suma pomoci sa primerane obmedzí na potrebné minimum využitím princípu Value for Money v súťažnom ponukovom konaní.
- (70) Výberové kritériá sa uplatňujú za účelom zostavenia poradia projektov a výberu projektov s najvyšším príspevkom k cieľom OP na základe princípu Value for Money. Nakoniec sa uplatní podmienka súťažného ponukového konania a v rámci schémy sa podporí len maximum 80% projektov spĺňajúcich všetky uplatnené kritériá v rámci výberového a schvaľovacieho konania.

2.11 Stimulačný účinok/Nevyhnutnosť

- (71) Slovenské orgány potvrdili, že pred predložením žiadosti o štátnu pomoc národným orgánom zo strany prijímateľa/prijímateľov neboli začaté žiadne podporované projekty. V skutočnosti doteraz nebola predložená žiadna žiadosť zo strany prijímateľov.
- (72) V súlade so schémou sa existencia stimulačného účinku posudzuje z hľadiska:
- charakteru aktivít projektu - pomoc nesmie byť použitá na úhradu výdavkov, ktoré by podniku vznikli v každom prípade, a nesmie slúžiť na kompenzáciu bežného obchodného rizika spojeného s hospodárskou činnosťou prijímateľa pomoci,
 - okamihu, kedy sa začne realizovať projekt - žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku vrátane povinných príloh spolu s projektom (ďalej len „žiadosť“) musí byť podaná pred začatím prác na projekte. Slovenské orgány potvrdili, že ak by sa práce začali pred splnením vyššie uvedených podmienok, projekt nebude oprávnený na štátnu pomoc v rámci schémy.
- (73) Stimulačný účinok žiadateľ preukazuje v súlade s bodom 51. Usmernenia opisom projektu, vrátane opisu situácie, ktorá by nastala bez poskytnutej pomoci, t. j.

kontrafaktuálny scenár. Na tento účel poskytne prijímateľ pomoci poskytovateľovi informácie, ktoré preukážu, že:

- kontrafaktuálny scenár je vierohodný,
- oprávnené výdavky boli správne vypočítané v zmysle článku H. schémy k termínu predloženia žiadosti,
- investícia by nebola dostatočne zisková bez pomoci.

(74) Pomoc v rámci tejto schémy môže byť poskytnutá iba vtedy, ak bude preukázaná jej potreba pre dosiahnutie cieľov stanovených v príslušnom projekte, t. j. musí byť zjavná spojitosť medzi poskytovanou pomocou a oprávnenými výdavkami projektu.

2.12 Kumulácia

(75) Podľa schémy, maximálna výška a intenzita pomoci stanovená v odseku 2.8 (t.j. 90%) sa vzťahuje na celkovú výšku štátnej pomoci pre podporované projekty bez ohľadu na to, či je takáto pomoc financovaná z miestnych, regionálnych, národných zdrojov alebo zo zdrojov Únie.

(76) Ďalej, pomoc podľa tejto schémy sa v súvislosti s tými istými oprávnenými výdavkami alebo s tým istým investičným projektom nemôže kumulovať so žiadnou inou štátnou pomocou, ak by sa v dôsledku takejto kumulácie prekročila stanovená intenzita pomoci schémy.

(77) Pomoc sa nesmie kumulovať s pomocou de minimis, pokiaľ ide o tie isté oprávnené výdavky, ak by takáto kumulácia mala za následok intenzitu pomoci, ktorá je vyššia než intenzita schémy.

(78) Okrem toho, slovenské orgány potvrdili, že žiadosť prijímateľa obsahuje vyhlásenie, ktoré slúži poskytovateľovi na overenie zákazu kumulácie. Od prijímateľa sa tiež vyžaduje, aby poskytovateľovi oznámil všetku štátnu pomoc poskytnutú prijímateľovi počas obdobia od dátumu predloženia žiadosti do konca doby udržateľnosti projektu. Od prijímateľa sa tiež vyžaduje, aby vrátil ktorúkoľvek časť pomoci, o ktorú sa prekročí maximálna intenzita pomoci. Tieto ustanovenia sú zahrnuté v schéme, vo výzve na predkladanie žiadostí a v zmluve, na základe ktorej prijímateľ dostane nenávratný finančný príspevok.

2.13 Národný právny základ

(79) Nižšie je uvedený zoznam legislatívnych východísk na národnej úrovni vrátane vykonávacích ustanovení a ich príslušných odkazov:

- (a) Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov³⁰;

³⁰ Zákon č. 292/2014 o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov – <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2014/292/20150101>

- (b) Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov³¹;
- (c) Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov³²;
- (d) Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov³³;
- (e) Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- (f) Zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov;
- (g) Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- (h) Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov;
- (i) Zákon č. 278/1993 Z. z. o správe majetku štátu v znení neskorších predpisov;
- (j) Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole a vnútornom audite“);
- (k) Systém riadenia európskych štrukturálnych a investičných fondov na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „systém riadenia“);
- (l) Systém finančného riadenia štrukturálnych fondov, Kohézneho fondu a Európskeho námorného a rybárskeho fondu na programové obdobie 2014 – 2020 (ďalej len „systém finančného riadenia“).

2.14 Transparentnosť

(80) Slovenské orgány potvrdili, že:

- (a) po nadobudnutí účinnosti schémy, resp. jej dodatku, bude zabezpečené jej zverejnenie a dostupnosť schémy v úplnom znení na webovom sídle poskytovateľa v trvaní minimálne počas obdobia jej účinnosti;
- (b) budú zverejnené všetky schválené žiadosti o nenávratný finančný príspevok v zmysle bodu 104. Usmernenia.

(81) Ďalej potvrdili, že:

- (a) poskytovateľ pomoci na svojom webovom sídle zverejní nasledujúce informácie:
 - úplné znenie tejto schémy, vrátane dodatkov,
 - identifikačné údaje poskytovateľa,
 - obchodné mená, resp. mená a priezviská všetkých prijímateľov,
 - formu a výšku pomoci poskytnutej každému prijímateľovi,

³¹ Zákon č. 39/2013 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov - <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2013/39/20140601>

³² Zákon č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov - <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/137/20131001>

³³ Zákon č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov - <https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1999/231/20150101>

- dátum poskytnutia pomoci,
 - typ podniku (MSP/veľký podnik),
 - región, v ktorom sa prijímateľ nachádza (na úrovni NUTS II),
 - hlavné hospodárske odvetvie, v ktorom prijímateľ vykonáva svoju činnosť (na úrovni skupiny NACE).
- (b) Poskytovateľ vedie centrálnu evidenciu pomoci, ktorá obsahuje úplné informácie o každej pomoci poskytnutej v rámci schémy a je premietnutá do IT monitorovacieho systému.
- (c) Poskytovateľ zabezpečuje zber, sledovanie a vyhodnocovanie všetkých údajov na úrovni projektov potrebných na monitorovanie pomoci, vrátane údajov nevyhnutných na sledovanie dosahovania cieľových hodnôt merateľných ukazovateľov na úrovni operačného programu.
- (d) Monitorovanie projektov Poskytovateľ zabezpečuje v súlade s pravidlami pre poskytovanie príspevku z EŠIF.
- (e) Poskytovateľ zabezpečuje vypracovanie ročnej monitorovacej správy o poskytnutej štátnej pomoci v rámci schémy za každý kalendárny rok, ktorú predkladá Ministerstvu financií SR, a to vždy do konca februára nasledujúceho kalendárneho roka.
- (f) Poskytovateľ kontroluje dodržiavanie všetkých podmienok stanovených v tejto schéme.
- (g) Poskytovateľ uchováva doklady týkajúce sa každej poskytnutej pomoci počas 10 rokov od dátumu jej poskytnutia a záznamy týkajúce sa schémy počas 10 rokov od dátumu, kedy bola poskytnutá posledná individuálna pomoc v rámci schémy.

3. POSÚDENIE OPATRENIA

3.1 Existencia pomoci

- (82) Opatrenie predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods.1 ZFEU, ak je „*poskytovaná v akejkoľvek forme členským štátom alebo zo štátnych prostriedkov, ktorá narušá hospodársku súťaž alebo hrozí narušením hospodárskej súťaže tým, že zvýhodňuje určitých podnikateľov alebo výrobu určitých druhov tovaru [...] pokiaľ ovplyvňuje obchod medzi členskými štátmi.*“
- (83) Pomoc bude poskytovaná Slovenskou republikou zo štátnych prostriedkov v zmysle článku 107 ods.1 ZFEU, pretože schéma bude financovaná prostredníctvom zdrojov z Kohézneho fondu a zdrojov národného pôvodu. Všetky tieto zdroje sa kvalifikujú ako štátne zdroje, keďže prevod zdrojov Kohézneho fondu podlieha uváženiu Slovenskej republiky.
- (84) Notifikovaná schéma bude podporovať len vybrané podniky z Košického regiónu v Slovenskej republike. Z toho vyplýva, že plánovaná pomoc je selektívna. Okrem toho notifikovaná schéma umožní prijímateľom oslobodenie od časti počiatočných investičných nákladov, ktoré by normálne museli znášať. Následne posilní ich finančnú

pozíciu vo vzťahu k ich konkurentom v Únii a teda bude mať potenciálne narušujúce účinky na hospodársku súťaž. Produkty dotknutých prijímateľov môžu byť predmetom cezhraničného obchodu v rámci Únie. Z toho vyplýva, že plánovaná pomoc pravdepodobne naruší hospodársku súťaž, alebo bude hroziť narušením hospodárskej súťaže a ovplyvní vzorce obchodu medzi členskými štátmi.

- (85) Vzhľadom na uvedené Komisia prišla k záveru, že opatrenie obsahuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods.1 ZFEU.

3.2 Zákonnosť pomoci

- (86) Notifikáciou schémy pred je implementáciou slovenské orgány splnili svoju povinnosť podľa článku 108 ods.3 ZFEU.

3.3 Zlučiteľnosť podľa Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020

- (87) Komisia posúdila zlučiteľnosť notifikovanej schémy na základe článku 107 ods. 3 písm. c) ZFEU. Komisia uvádza, že notifikované opatrenie má za cieľ zvýšiť ochranu životného prostredia poskytnutím pomoci za účelom prekročenia noriem Únie alebo zvýšiť ochranu životného prostredia pri absencii noriem Únie v oblasti znečistenia ovzdušia. Čo sa týka podpory pre environmentálne ciele, notifikované opatrenie spadá do rozsahu Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (ďalej len „EEAG“ alebo „Usmernenie“)³⁴.
- (88) Notifikovaná schéma spĺňa podmienku stanovenú v bode 25c EEAG, keďže je obmedzená na poskytnutie investičnej pomoci podnikom, ktoré idú nad rámec uplatniteľných noriem Únie, alebo podnikom, ktoré znížia svoje emisie pri absencii noriem Únie.
- (89) Podľa bodu 27 EEAG bude Komisia považovať opatrenie štátnej pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom iba vtedy, ak spĺňa každé z nasledujúcich kritérií:
- a) príspevok k jasne vymedzenému cieľu spoločného záujmu;
 - b) potreba štátneho zásahu;
 - c) vhodnosť opatrenia pomoci;
 - d) stimulačný účinok;
 - e) primeranosť pomoci (pomoc obmedzená na minimum);
 - f) zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod medzi členskými štátmi;
 - g) transparentnosť pomoci.

3.3.1 Príspevok k presne definovanému cieľu spoločného záujmu

- (90) Podľa bodu 31 EEAG, ak sa zavádza opatrenie spolufinancované z európskych štrukturálnych a investičných fondov, členské štáty sa môžu pri uvádzaní cieľov sledovaných v oblasti životného prostredia alebo energetiky opierať o argumentáciu použitú v príslušných operačných programoch.

³⁴ Ú. v. C 200 z 28.6.2014.

- (91) Toto opatrenie je spolufinancované z Kohézneho fondu a zo slovenského štátneho rozpočtu. Je zahrnuté do Operačného programu Kvalita životného prostredia, v rámci špecifického cieľa 1.4.1 Zníženie znečisťovania ovzdušia a zlepšenie jeho kvality, Prioritná os 1 - Udržateľné využívanie prírodných zdrojov prostredníctvom rozvoja environmentálnej infraštruktúry.
- (92) Účelom pomoci je podporou investičných projektov definovaných v tejto schéme prispieť k zvýšeniu účinnosti smerníc EÚ v oblasti kvality ovzdušia, s osobitným dôrazom na smernicu 2001/81/ES Európskeho parlamentu a Rady z 23. októbra 2001 o národných emisných stropoch pre určité látky znečisťujúce ovzdušie ako aj smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/50/ES z 21. mája 2008 o kvalite okolitého ovzdušia a čistejšom ovzduší v Európe. Účel pomoci je v súlade s opatreniami Programu Čisté ovzdušie pre Európu a národnými prioritami v oblasti kvality ovzdušia definovanými v Stratégii pre redukciu PM₁₀.
- (93) Preto opatrenie prispieva k presne definovanému cieľu spoločného záujmu.

3.3.2 Potreba štátneho zásahu

- (94) Komisia uvádza, že environmentálne ciele v oblasti ochrany ovzdušia nie je možné dosiahnuť za normálnych trhových podmienok, keďže podniky nemajú dostatočnú motiváciu na znižovanie úrovne znečistenia nad rámec povinných noriem stanovených legislatívou, pretože takéto zníženia zvyšujú ich náklady bez odpovedajúceho prínosu.
- (95) Konkrétnejšie sa uvádza, že realizácia projektov, ktoré si vyžadujú investície idúce nad rámec platných noriem, nevedie k ekonomickému prínosu; takáto investícia nezlepší produktivitu prijímateľa a nezníži prevádzkové náklady³⁵. Projekty nie sú ekonomicky realizovateľné a návratnosť investície sa nedá očakávať, pokiaľ sa neposkytne nenávratné spolufinancovanie z externých zdrojov.
- (96) Keďže cieľom každého podniku je maximalizovať svoj zisk, podniky obmedzujú environmentálne investície len na úroveň nevyhnutných investícií, ktorými sa zabezpečí povinný súlad s normami Únie. Podniky prirodzene vnímajú ďalšie investície nad rámec noriem Únie ako nežiaduce, pretože dodatočné výdavky na takúto investíciu zvýšia ich výrobné náklady a oslabia ich konkurencieschopnosť oproti ostatným podnikom, ktoré takéto investície nevykonajú.
- (97) Komisia uvádza, že z dôvodu vyššie uvedených negatívnych externalít, trh samotný nedokáže dosiahnuť sledované environmentálne ciele a preto prišla k záveru, že toto opatrenie je potrebné.

3.3.3 Primeranosť pomoci

3.3.3.1 Primeranosť v porovnaní s alternatívnymi nástrojmi politiky

³⁵ Čo sa týka úspory nákladov, je potrebné pripustiť, že na jednej strane má poskytnutie štátnej pomoci za následok zníženie celkového množstva emisií a tým aj zníženie celkovej sumy poplatkov súvisiacich s tvorbou emisií. Zníženie poplatkov sa odrazí v poklese prevádzkových nákladov navrhovanej investície. Avšak na druhej strane je potrebné poznamenať, že koncové filtračné technológie sú primárne založené na zlepšení účinnosti odprášenia výrobného procesu. Zlepšená účinnosť si obvykle vyžiada zvýšenie objemu vzduchu, ktorý treba danou technológiou odprášiť/filtrovat', čím sa zvýši spotreba elektriny pre technológiu koncovej filtrácie a to bude mať za následok zvýšenie prevádzkových nákladov, ktoré nebudú spojené so zvýšením výroby.

- (98) Slovenské orgány poskytli informácie ukazujúce, že neexistuje žiadna možnosť použiť akýkoľvek alternatívny nástroj politiky (napr. ďalšiu reguláciu) na podporu investície idúcej nad rámec povinných uplatniteľných noriem EÚ.
- (99) Konkrétnejšie, pokiaľ ide o prísnejšiu vnútroštátnu reguláciu v oblasti ochrany ovzdušia, bod 55. EEAG uvádza, že pozitívny prínos štátnej pomoci, ktorá umožňuje podnikom ísť nad rámec noriem Únie, existuje bez ohľadu na existenciu záväzných vnútroštátnych noriem, ktoré sú prísnejšie ako normy Únie. Navyše, prísnejšie vnútroštátne limity, ktoré by konkrétny prevádzkovateľ zdroja znečisťovania ovzdušia musel plniť v porovnaní s prevádzkovateľom rovnakého typu prevádzky v inom členskom štáte, by v konečnom dôsledku nepriaznivo ovplyvnili jeho postavenie na spoločnom trhu a znížili jeho konkurencieschopnosť, pretože by musel vo výrobných nákladoch výrobku zohľadniť náklady späť s dosahovaním vyššieho štandardu v oblasti ochrany ovzdušia.
- (100) Prevádzkovateľ by skutočne musel zahrnúť náklady na investíciu do environmentálnych technológií idúcich nad rámec jeho zákonnej povinnosti do ceny svojich produktov, čím by sa jeho produkty stali menej konkurencieschopnými na jednotnom trhu. Prevádzkovateľ v inom členskom štáte, ktorý iba dodržiava povinné normy EÚ, musel investovať menej, takže cena jeho produktu môže byť nižšia/marža vyššia v porovnaní s prevádzkovateľom, ktorý viac investoval do environmentálnych technológií (ktoré neprinášajú ďalšie benefity). Tým by uloženie prísnejších národných noriem prevádzkovateľom (prísnejších než normy EÚ) dostalo miestneho prevádzkovateľa do nepriaznivej pozície v porovnaní s prevádzkovateľmi v ostatných členských štátoch, ktorí nemusia investovať do zlepšenia environmentálneho aspektu ich výroby.
- (101) Ďalej, prísnejšie národné normy by mohli mať za následok sťahovanie prevádzkovateľov zo Slovenska do ostatných krajín EÚ alebo do tretích krajín, ktoré nemajú takéto prísne emisné limity v oblasti ochrany ovzdušia. V prípade krajín, ktoré ležia na vonkajšej východnej hranici EÚ, čo je aj prípad Slovenska, postačuje presunúť priemyselnú výrobu za hranice EÚ. Keďže kvalita ovzdušia nerešpektuje štátne hranice, takýto prípad by mohol mať za následok to, že kvalita ovzdušia v Košickom regióne by sa ešte zhoršila z dôvodu cezhraničného prenosu emisií. Následne by tento región trpel v dôsledku nárastu nezamestnanosti a poklesu ekonomických činností.
- (102) Komisia uvádza, že na základe vyššie uvedených skutočností environmentálne ciele schémy nemožno dosiahnuť ďalšími vnútroštátnymi predpismi.
- (103) Čo sa týka trhových nástrojov, slovenské orgány uviedli, že by nemali rovnaký účinok ako navrhované opatrenie, hlavne z dôvodu osobitného charakteru projektov zameraných na ochranu životného prostredia idúcich nad rámec uplatniteľných noriem:
- (a) projekt je zameraný hlavne na inštaláciu technológií na reguláciu emisií, aby sa znížili emisie znečisťujúcich látok, takže projekt samotný nezvýši schopnosť spoločnosti vyrábať alebo predávať produkty alebo poskytovať služby;
 - (b) investícia nie je spojená s priamym ani nepriamym ekonomickým prínosom;
 - (c) investícia často vedie k zvýšeným prevádzkovým nákladom z dôvodu zvýšenej spotreby energie, ktoré musí úplne znášať prevádzkovateľ zdroja znečisťovania;
 - (d) investícia ako taká nezvyšuje konkurencieschopnosť prijímateľa;

- (e) náklady prijímateľa na dosiahnutie zhody s platnými normami EÚ alebo na výmenu zastaraných zariadení nemožno podporiť pomocou poskytovanou v rámci schémy.
- (104) Podľa slovenských orgánov, návratná pomoc by mohla byť vhodná v prípade projektov, ktorých vnútorná miera návratnosti nie je dostatočne vysoká na to, aby prilákala investorov - či už z dôvodu dlhej doby návratnosti alebo iných prekážok. To však nie je prípad investícií na ochranu životného prostredia nad rámec platných právnych noriem, keďže pri nich nie je možné dosiahnuť návratnosť prostriedkov.
- (105) Čo sa týka menej narušujúcich druhov nástrojov pomoci, treba tiež dodať, že finančné nástroje sa primárne považujú za nástroje vyplňujúce trhový medzeru alebo nahrádzajúce financovanie tam, kde združené riziká projektu vylučujú projekt z použitia trhových nástrojov (rizikové kapitálové nástroje alebo nedostatočná príslušná zábezpeka). Predpokladá sa, že financovaný projekt by mal vytvárať pozitívny hotovostný tok a návratnosť investície, ktoré by umožnili prijímateľovi splatiť financovanie poskytnuté v rámci tohto finančného nástroja. Environmentálne projekty, ktoré má schéma podporiť, majú v skutočnosti záporný hotovostný tok a následne aj záporný účinok na návratnosť investície.
- (106) Podľa bodu 44. EEAG „dodržiavaním zásady znečisťovateľ platí“ prostredníctvom právnych predpisov v oblasti životného prostredia sa v podstate zabezpečuje náprava zlyhania trhu súvisiaceho s negatívnymi externalitami. Štátna pomoc teda nie je vhodným nástrojom a nemôže sa poskytnúť, ak by príjemca pomoci mohol niesť zodpovednosť za znečistenie v zmysle platného práva Únie alebo vnútroštátneho práva“.
- (107) Komisia poznamenáva, že toto opatrenie podporuje projekty, ktoré idú nad rámec noriem EÚ. Preto, kvôli povahe opatrenia, nie je uplatniteľná „zásada znečisťovateľ platí“ tak, ako je vnímaná v kontexte pravidiel primeranosti pomoci stanovených v bode 44. EEAG.
- (108) Na základe vyššie uvedeného Komisia dospela k záveru, že notifikovaná schéma je primeraným nástrojom na dosahovanie uvedených environmentálnych cieľov vo vzťahu k povahe projektov, ktoré sa majú podporiť, keďže rovnaký pozitívny príspevok nemožno dosiahnuť prostredníctvom iných menej narušujúcich nástrojov politiky alebo iných menej narušujúcich druhov nástrojov pomoci.

3.3.3.2 Primeranosť v porovnaní s rôznymi nástrojmi pomoci

- (109) Podľa bodu 46. EEAG, voľba nástroja pomoci by mala zodpovedať zlyhaniu trhu, ktoré sa má opatrením pomoci riešiť. Pri schémach pomoci, ktorými sa plnia ciele a priority operačných programov, sa nástroj financovania vybraný v danom programe v zásade považuje za vhodný nástroj.
- (110) Komisia uvádza, že slovenské orgány zamýšľajú poskytovať pomoc v rámci schémy výlučne vo forme grantu (nenávratného finančného príspevku) v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia. Kapitola 2.1.6 *Kategórie intervencie* v tabuľke 19 *Forma financovania* špecifikuje, že podpora pre činnosti zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia nad rámec noriem Únie bude poskytovaná primárne formou nenávratného grantu.
- (111) Preto je toto opatrenie primerané v porovnaní s rôznymi nástrojmi pomoci.

3.3.4 Stimulačný účinok

- (112) Podľa bodu 49. EEAG, stimulačný účinok nastane, keď pomoc podnieti prijímateľa, aby zmenil svoje správanie tak, aby sa zvýšila úroveň ochrany životného prostredia. Pomoc nesmie slúžiť ako dotácia na náklady na činnosť, ktoré by podniku vznikli v každom prípade. Táto schéma má za cieľ podporiť investície, ktoré povedú k zvýšeniu úrovne ochrany životného prostredia, keďže podporuje realizáciu investícií idúcich nad rámec uplatniteľných noriem Únie, t.j. pre emisie do ovzdušia (najmä PM10 a PM2.5) a pozitívne prispieva k environmentálnemu alebo energetickému cieľu v súlade s bodom 55. EEAG. Takéto investície nie sú povinné a investor by ich bez pomoci nerealizoval.
- (113) Komisia uvádza, že pomoc v rámci schémy sa poskytuje na základe súťažného ponukového konania (popísaného v bode 2.10). Preto sa nevyžaduje splnenie podmienok odsekov 50. a 51. EEAG. Bez ohľadu na to, slovenské orgány potvrdili, že žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku spolu s návrhom projektu sa musí predložiť ešte pred začatím prác na projekte. Komisia ďalej uvádza, že pre pomoc sa použije formulár žiadosti³⁶.
- (114) Preto toto opatrenie má podľa názoru Komisie stimulačný účinok.

3.3.5 Primeranosť pomoci

- (115) Pomoc v oblasti životného prostredia a energetiky sa považuje za primeranú, ak sa výška pomoci na jedného príjemcu obmedzuje na minimum potrebné na dosiahnutie požadovanej ochrany životného prostredia alebo cieľa v oblasti energetiky.
- (116) Komisia uvádza, že pomoc sa poskytuje prostredníctvom transparentného, nediskriminačného súťažného konania popísaného v bode 2.10.
- (117) Podľa bodu 70. EEAG, pomoc sa spravidla bude považovať za obmedzenú na potrebné minimum, ak výška pomoci zodpovedá čistým dodatočným nákladom potrebným na splnenie cieľa v porovnaní s kontrafaktuálnym scenárom v prípade neposkytnutia pomoci. Podľa bodu 71. EEAG, v prípade opatrení, ktoré nie sú predmetom individuálneho posúdenia, sa môže použiť zjednodušená metóda, ktorá by sa zamerala na výpočet dodatočných investičných nákladov, teda bez zohľadnenia prevádzkových prínosov a nákladov.
- (118) Komisia uvádza, že slovenské orgány pre danú schému uplatňujú vyššie uvedenú metódu výpočtu.
- (119) Komisia uvádza, že tak, ako je uvedené v bode (14), pomoc sa poskytuje len pre výdavky vynaložené na dosiahnutie úrovni emisií presahujúcich rámec povinných noriem. Tak, ako je stanovené v bode (24), podniky oprávnené na prijatie podpory v rámci tejto schémy budú musieť splniť aktuálne platné normy EÚ a na náklady potrebné na splnenie takýchto noriem nebude poskytnutá žiadna pomoc.

Oprávnené výdavky

³⁶ Slovenské orgány predložili formuláre žiadostí pre príklady projektov vrátane popisu prípadnej kontrafaktuálnej situácie.

- (120) Slovenské orgány poskytli metodiku na výpočet oprávnených výdavkov ako sa uvádza v časti 2.9. Ďalej poskytli tri reprezentatívne scenáre uvedené v bode (46) a príslušné výpočty oprávnených nákladov. Komisia uvádza, že tieto sú vypočítané v súlade s ustanoveniami bodu 73. EEAG.

Intenzita pomoci

- (121) Intenzita pomoci, ktorá sa vzťahuje na pomoc podnikom idúcim nad rámec noriem Únie alebo zvyšujúcim úroveň ochrany životného prostredia pri absencii noriem Únie je podľa prílohy 1 EEAG 100%, ak sa použije súťažné ponukové konanie. Komisia uvádza, že slovenské orgány používajú súťažné ponukové konanie a uplatňujú ohraničenie intenzity pomoci 90%.
- (122) Komisia uvádza, že riadiaci orgán (RO) overuje maximálnu sumu pomoci a intenzitu pomoci v procese administratívnej kontroly. Ak projekt prekročí maximálnu intenzitu pomoci alebo maximálnu sumu pomoci stanovenú v rámci schémy, RO zníži intenzitu pomoci v súlade so schémou a následne zníži sumu nenávratného finančného príspevku.
- (123) Komisia uvádza, že intenzita pomoci sa vypočíta z celkových oprávnených nákladov, ktoré sa určia v súlade s odsekom 72. EEAG ako dodatočné investičné náklady.
- (124) Preto Komisia dospela k záveru, že opatrenie je primerané.

3.3.6 Kumulácia

- (125) Slovenské orgány poskytli pravidlá kumulácie, ktoré uplatňujú na dané opatrenie podľa časti 2.12.
- (126) Komisia uvádza, že tieto pravidlá zabezpečia, že projekt neprekročí maximálnu intenzitu pomoci v rámci schémy, a zároveň sú v súlade s časťou 3.2.5.2 EEAG.

3.3.7 Zabránenie neprípustným negatívnym účinkom na hospodársku súťaž a obchod

- (127) Podľa bodu 97. EEAG, pri posudzovaní negatívnych účinkov opatrenia pomoci sa Komisia zameriava na narušenia vyplývajúce z predvídateľného vplyvu pomoci v oblasti životného prostredia a energetiky na hospodársku súťaž medzi podnikmi na dotknutých tovarových trhoch a na lokalizáciu hospodárskej činnosti. Ak sú opatrenia štátnej pomoci dobre zamerané na zlyhanie trhu, ktoré majú riešiť, obmedzuje sa riziko, že pomoc neprípustne naruší hospodársku súťaž.
- (128) Komisia uvádza, že tak, ako je uvedené v bode 2.5, v rámci schémy sa pomoc poskytne na investície, ktoré umožnia prijímateľom nad rámec platných noriem Únie zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia vyplývajúcu z ich činností, alebo investície umožňujúce prijímateľom zvýšiť úroveň ochrany životného prostredia vyplývajúcu z ich činností v prípade absencie noriem Únie³⁷.

³⁷ Podľa Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti ochrany životného prostredia a energetiky na roky 2014 – 2020 (2014/C 200/01), „norma Únie“ je

- (129) Čo sa týka potenciálnych prijímateľov, podľa informácií na webovom sídle <http://www.statistics.sk/pls/wregis/dotaz> a www.orsr.sk, zoznam potenciálnych prijímateľov je rôznorodý. Potenciálni prijímatelia sú aktívni v rôznych, hlavne priemyselných sektoroch.
- (130) Podľa bodu 99. EEAG, v záujme minimalizovania narušenia hospodárskej súťaže a obchodu bude Komisia klásť veľký dôraz na výberový proces.
- (131) Komisia uvádza, že pomoc v rámci schémy sa poskytuje prostredníctvom nediskriminačného, transparentného a otvoreného výberového konania pre všetky podniky aktívne v Košickom regióne, ktoré môžu súťažiť s projektmi zameranými na rovnaký cieľ v oblasti životného prostredia alebo energetiky.
- (132) Komisia uvádza, že výberové konanie podľa schémy povedie k výberu prijímateľov, ktorí dokážu dosahovať ciele v oblasti životného prostredia alebo energetiky s použitím najmenej pomoci alebo najefektívnejším spôsobom.

Evidentné negatívne účinky

- (133) Podľa bodu (100) EEAG bude Komisia posudzovať negatívne účinky pomoci najmä s ohľadom na tieto prvky: a) zníženie jednotkových výrobných nákladov alebo kompenzácia za jednotkové výrobné náklady b) nový výrobok.
- (134) Tak ako bolo uvedené vyššie, schéma je zameraná na dosahovanie zmienených environmentálnych cieľov, ktoré vzhľadom na osobitý charakter podporovaných aktivít trh sám o sebe nie je schopný dosiahnuť z nasledovných dôvodov:
- (135) Keďže hlavným cieľom každého podniku je maximalizovať svoj zisk, podniky obmedzujú environmentálne investície len na úroveň nevyhnutných investícií, ktorými sa zabezpečí povinný súlad s normami EÚ. Podniky prirodzene vnímajú ďalšie investície nad rámec povinných noriem Únie ako nežiaduce, pretože s cieľom zachovať pozitívne hospodárske výsledky by boli nútené preniesť minimálne časť nákladov na konečného spotrebiteľa (alebo odberateľa), a teda zohľadniť zvýšené (nadštandardné) investície podniku pri tvorbe cien. V dôsledku uvedeného by došlo k oslabeniu konkurencieschopnosti podniku oproti ostatným podnikom na trhu, ktoré neznášajú nadštandardné náklady zabezpečujúce vyššiu úroveň ochrany životného prostredia a takto zamerané investície do budúca ani neplánujú.
- (136) Zároveň, pokiaľ ide o možnosť podniku zabezpečiť financovanie nadštandardnej investície z cudzích zdrojov, vyššie uvedené skutočnosti sťažujú, ak nie úplne znemožňujú, zabezpečenie cudzích zdrojov pre túto investíciu. Finančné inštitúcie tieto typy projektov posudzujú ako vysoko rizikové práve v dôsledku spomínanej nízkej výnosnosti a dlhodobej návratnosti investície.

-
- a) záväzná norma Únie, ktorá stanovuje požadované úrovne ochrany životného prostredia, ktoré majú jednotlivé podniky dosiahnuť (následne, normy alebo ciele stanovené na úrovni Únie, ktoré sú záväzné pre členské štáty, nie však pre jednotlivé podniky, sa preto nepovažujú za normy Únie), alebo
- b) povinnosť podľa smernice 2010/75/EÚ využívať najlepšie dostupné techniky (BAT) a zabezpečiť, aby úrovne emisií znečisťujúcich látok neboli vyššie, ako v prípade úrovne emisií pri uplatňovaní najlepších dostupných techník. V prípadoch, keď úrovne emisií spojené s najlepšimi dostupnými technikami boli vymedzené vo vykonávacích aktoch prijatých v súlade so smernicou 2010/75/EÚ, sa tieto úrovne budú uplatňovať na účely týchto usmernení; ak budú tieto úrovne vyjadrené ako rozsah, uplatní sa limit, kde došlo k prvému dosiahnutiu najlepších dostupných techník.

(137) Okrem toho, na základe vyššie uvedenej zložitosti technických riešení, v mnohých prípadoch sa dá očakávať aj zlyhanie koordinácie prípravy a realizácie jednotlivých investícií.

(138) Na porovnanie, v prípade poskytnutia štátnej pomoci na projekt, ktorým dôjde k dosiahnutiu vyššej úrovne ochrany životného prostredia, prijímateľ pomoci nepremietne tento príspevok do svojich výrobných nákladov, resp. nebude kompenzovať jednotkové výrobné náklady, pretože v rámci predmetnej schémy sú oprávnenými nákladmi výlučne mimoriadne investičné náklady nevyhnutné na dosiahnutie vyššej úrovne ochrany životného prostredia. Keďže takéto investície nezlepšujú konkurencieschopnosť dotknutých spoločností, je pre nich ťažké pritiahnuť financovanie takýchto investícií z cudzích zdrojov. Tento problém ďalej dopĺňa skutočnosť, že v mnohých prípadoch sú tieto investičné projekty technicky veľmi zložité a nesú so sebou významné riziko zlyhania.

3.3.8 Transparentnosť

(139) Komisia uvádza, že slovenské orgány uplatňujú podmienky transparentnosti popísané v časti 2.14, ktoré spĺňajú požiadavky EEAG.

3.3.9 Záver týkajúci sa zlučiteľnosti opatrenia

(140) Vzhľadom na vyššie uvedené Komisia považuje na základe EEAG notifikované opatrenie pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom.

4. ZÁVER

Preto Komisia rozhodla:

že nebude vznášať námietky k pomoci, pretože táto je zlučiteľná s vnútorným trhom v súlade s článkom 107 ods. 3 písm. c) Zmluvy o fungovaní Európskej únie.

Na záver Komisia uvádza, že Slovenská republika súhlasila s prijatím tohto rozhodnutia v anglickom jazyku.

Ak sa na niektoré časti tohto listu vzťahuje povinnosť dodržiavania služobného tajomstva podľa oznámenia Komisie o služobnom tajomstve a nemajú sa zverejňovať, prosíme, aby ste informovali Komisiu do pätnástich pracovných dní od oznámenia tohto listu. Ak do tohto termínu Komisia nedostane odôvodnenú žiadosť, bude sa mať za to, že Slovenská republika súhlasí so zverejnením celého znenia tohto listu. Ak si Slovensko želá, aby sa na určité informácie vzťahovalo služobné tajomstvo, prosíme, aby ste tieto časti označili a uviedli zdôvodnenie vo vzťahu ku každej časti, pre ktorú sa požaduje, aby nebola zverejnená.

Svoju žiadosť pošlite elektronicky v zmysle článku 3 ods. 4 nariadenia Komisie (ES) č. 794/2004.

S úctou
za Komisiu

Margrethe VESTAGER
člen Komisie